

суреттелетін шындық. Көркем шығарма арқылы жеке тұлғаның рухани әлеміне мақсатты түрде әсер ету үшін ең алдымен бастауыш сынып оқушыларының көркем шығармаға деген қызығушылықтарын оятып, оны әсерлі оқи, тыңдай білуге баулу қажет, - деген тұжырым жасаймыз.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Ұлттық даму жоспары. Қазақстан Республикасы Президентінің № 521 Жарлығы. – Астана. <http://adilet.zan.kz/> 2021.26.02.
2. Әл-Фараби. Таңдамалы трактаттары. – Алматы: Арыс, 2009. Б. – 656
3. Шоқан Уәлиханов - шығыстанушы, Р.Б.Сүлейменов, В.А.Моисеев, «Ғылым» баспасы, Алматы, 1985 ж
4. Абай Құнанбаевтың педагогикалық көзқарасы. Мұрағатталған 26 ақпанның 2011 жылы.
5. Аймауытов Ж. Психология и выбор профессии. – М.: Изд. Народов СССР, 1926. – 80 с.
6. Дулатов М. Тарихи тұлғалар. Танымдық - көпшілік басылым. Мектеп жасындағы оқушылар мен көпшілікке арналған. Құрастырушы: Тоғысбаев Б. Сужикова А. – Алматы. «Алматыкітап баспасы», 2009 ISBN 978-601-01-0268-2
7. Байтұрсынов А., Шығармалары: өлеңдер, аудармалар, зерттеулер/ А. Байтұрсынов. - Алматы: Жазушы, 1989. - 318,[2] б.
8. А.Сейдімбек Қазақ әлемі. – Алматы: Білім, 1998. – 155 б.
9. Д. Кішібеков Қазақ менталитеті: кеше, бүгін, ертең. - Алматы: Ғылым, 1999.-199 б.
10. Х.Досмұхамедов Аламан. – Алматы: Ана тілі, 1991. - 176 б.
11. М.Жақыпов Психологическая структура процесса обучения. – Алматы: Қазақ университеті, 2004.
12. М.Мұқанов Жас ерекшелік және педагогикалық психология. – Алматы, 1982. – 247 б.
13. Ә.Алдамұратов Жалпы психология. – Алматы, 1996. – 222 б.
14. Б.А.Әмірова Этностық жаңсақ нанымдар: теориясы мен практикасы Монография. – Қарағанды, 2013ж.
15. А.Р. Ерментаева Тренинг педагогического общения: этнопсихологи-ческий подход. – Усть-Каменогорск, 2003. – 137 с.

ЗАМАНАУИ БІЛІМ БЕРУ КОНТЕКСТІНДЕГІ ЦИФРЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

Абсатова М.А.п.ғ.д., профессор

Бакирова З.А.докторант

Абай атындағы ҚазҰПУ

Қазақстан республикасы, Алматы қаласы

Аннотация. В статье рассматриваются проблема формирования цифровой компетентности магистрантов педагогического направления. На основе анализа научной литературы авторы попытались раскрыть некоторые существенные характеристики понятия «цифровая компетентность».

Ключевые слова: цифровая компетентность, магистрант, педагогическое направление, безопасность, потребность.

Annotation. The article deals with the problem of the formation of digital competence of undergraduates of pedagogical education. Based on the analysis of scientific literature, the authors tried to reveal some essential characteristics of the concept of "digital competence".

Keywords: digital competence, master's degree, pedagogical direction, security, need.

Цифрлық трансформация білім беруде де белсенді жүріп жатыр. Бүгінгі таңда еліміздің барлық дерлік білім беру ұйымдары датацентристік әлемнің талаптарына сәйкес жабдықталған: оқытудың техникалық құралдары, интерактивті және мультимедиялық жабдықтар, 3D-сыныптар және т.б. оларды кәсіби қызметте тиімді пайдалану үшін маман тиісті білім мен дағдыларға ие болуы керек.

Осындай трансформация біздің мемлекетіміздің дамуының басым бағыты болып табылады. Қазақстан республикасының «Білімді ұлт «Сапалы білім беру» ұлттық жобасында: «Мектептерді жайлы, қауіпсіз және заманауи білім беру ортасымен қамтамасыз ету және цифрлық экономика үшін адам капиталын дамыту» деп мақсаттар анықталған [1].

Аталмыш мақсатты жүзеге асыру бүгінгі таңда педагогикалық бағыттағы магистранттардың цифрлық құзыреттілігін қадыптастыруды көздейді.

Білім беру жүйесінде болып жатқан өзгерістер: жаңа білім беру ортасын құру; инновациялық педагогикалық технологияларды, әдістер мен нысандарды практикаға енгізу; оқыту процесінде электрондық білім беру ресурстары мен цифрлық құралдарды белсенді пайдалану және білім беру процесін оңтайландыру үшін жүзеге асырылатын өзге де өзгерістер педагогикалық бағыттағы магистранттардың қазіргі жағдайда өмірге және кәсіби қызметке даярлаудың жаңа тәсілдерін талап етеді және олардың жаңа құзыреттерін қалыптастыру.

Авторлардың пікірі бойынша педагогикалық цифрлық құзыреттілік -көзқарастарды, дағдылар мен көзқарастарды, сондай-ақ технологияны дәйекті түрде қолдану мүмкіндігі, оқыту теориясы, пән, контекст және оқыту, және олардың арасындағы қатынастар. Бұл құзыреттілік мұғалім тәжірибелі болған сайын дами алады [2].

Г.У. Солдатова мен Е.И. Рассказова цифрлық құзыреттілікті "жеке тұлғаның өмірдің әртүрлі салаларында ақпараттық-коммуникациялық технологияларды сенімді, тиімді, сыни және қауіпсіз таңдау және қолдану қабілеті" ретінде анықтайды [3].

"Құзыреттілік" ұғымының мәніне, педагог-психолог еңбек функциялары шеңберінде орындауы тиіс кәсіби қызмет пен еңбек әрекеттерінің мазмұнына сүйене отырып, Дудина О.В., Горбунова Т.В. "Цифрлық құзыреттілік" ұғымын анықтап, оның келесі компоненттерін бөліп көрсетеді: цифрлық тұтыну, сауаттылық және этика, сондай-ақ цифрлық және ақпараттық қауіпсіздік [4].

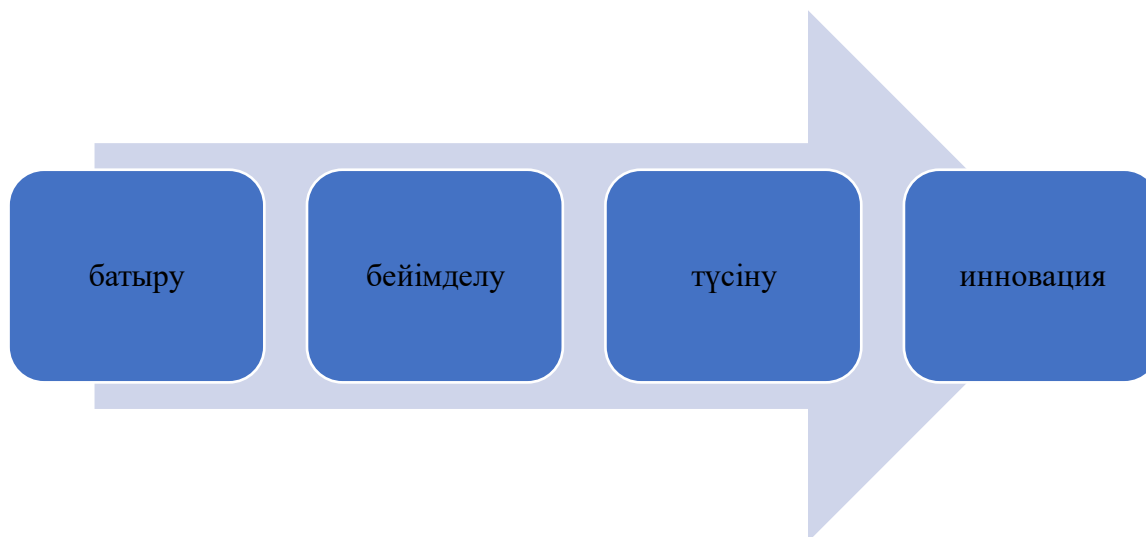
Қазіргі заманғы ақпараттық кеңістікті цифрлық тұтыну адамның күнделікті өмірінде және оның еңбек және кәсіби қызметінде интернет-қызметтерді пайдаланумен байланысты. Бұл деректерді сақтау және беру үшін стационарлық және мобильді интернетті, әртүрлі сандық құрылғыларды, интернет-медианы, әлеуметтік медианы, бұлтты технологияларды пайдалану.

Сурет-1 Цифрлық құзыреттіліктің құрылымы (Дудина О.В., Горбунова Т.В.)

Р.Дж. Крумсвик бойынша "цифрлық құзыреттілік – оқытушылардың шеберлігі кәсіби контексте ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (АКТ) жақсы педагогикалық (дидактикалық) технологиялармен бірге қолдану, оның оқыту стратегиялары мен білім алушылардың цифрлық базасы үшін маңыздылығын түсіну және сезіну" [5].

Валявский А. Ю., Учеваткина Н. В. пікірінше, цифрлық құзыреттіліктің дамуы екі бағытта дамиды, бір жағынан практикалық білімді игеру және екінші жағынан өзгемен өз-өзіне рефлексия жасау барысында жүреді. Сонымен қатар, ол әдетте төрт кезеңнен өтеді: батыру, бейімделу, түсіну және инновация. Алғашқы екі кезеңде қазіргі уақытта қолданылатын технологиялар мен АКТ-ны қолдана отырып оқыту мен дамыту мәселелеріне назар аударылады [6].

Сурет Цифрлық құзыреттілікті дамыту кезеңдері (Валявский А. Ю., Учеваткина Н. В.)

Сонымен, біз ғалым зерттеуші Т.А. Гилева көзқарасын қолдай келе, цифрлық құзыреттілікке іс-әрекеттің тиімділігін арттыру мақсатында ақпараттық-коммуникациялық технологияларды әртүрлі контексттерде (жұмыс, бос уақыт, оқыту) пайдалануға байланысты адамның қабілеттерінің жиынтығы кіредіөдеген ұстанымын қолдаймыз. Автордың пікірі бойынша: цифрлық құзыреттілік мыналарды қамтиды: 1) цифрлық технологияларды пайдаланудың техникалық дағдылары; 2) әртүрлі қызмет түрлерінде жұмыс, оқу және жалпы күнделікті өмір үшін цифрлық технологияларды мағыналы пайдалана білу; 3) цифрлық технологияларды сыни тұрғыдан бағалай білу; 4) цифрлық мәдениетке қатысуға ынталандыру [7].

Түйіндей келе, педагогикалық бағыттағы магистранттардың цифрлық құзыреттілігін қалыптастыру бұл жаңа заманауи білік пен дағдыларды игеруге тұлғаның даярлығын білдіреді деп айта аламыз және осы құзыреттілікті дамыту оның заманауи ақпараттық қоғамда жетістікке жетудің кепілі.

Әдебиеттер:

- 1.Қазақстан республикасының «Білімді ұлт «Сапалы білім беру» ұлттық жобасы, 12 қазан 2021 жыл
2. Jorgen From. Pedagogical Digital Competence-Between Values / Knowledge and Skills // Higher Education Studies. 2017. – Vol. 7, №. 2. – URL: <http://www.ccsenet.org/journal/index.php/hes/article/view/67799>.
- 3.Солдатова Г.У., Рассказова Е.И. Психологические модели цифровой компетентности российский подростков и родителей. // Национальный психологический журнал. 2014. № 2 (14). С. 27-35
- 4.Дудина О.В., Горбунова Т.В. Цифровая грамотность будущих педагогов-психологов// Современные проблемы науки и образования. – 2022. – № 5.
- 5.Krumsvik, R. A. Digital competence in Norwegian teacher education and schools / R. A. Krumsvik // Högre Utbildning. – 2011. – № 1 (1). – P. 39–51
- 6.Валявский А. Ю., Учеваткина Н. В. Педагогическая цифровая компетентность https://edu.center-pro.ru/pluginfile.php/644/block_html/content/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%8F%20%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%8F%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf
- 7.Гилева Т.А. Компетенции и навыки цифровой экономики: разработка программы развития персонала .электронный ресурс. <https://rffi.1sept.ru/article/176>